

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒԴԵՆ

Հայաստանի  
Արմատական  
Ընդդիմութիւնը  
Ինքնակործանման  
ճանապարհին

Հայաստանի Հանրապետութեան նախագահ Արմէն Սարգսեան անցեալ շաբթօւայ ընթացքին հրաւիրեց քաղաքական դաշտի գլխաւոր դերակատարները՝ վարչապետը, խորհրդարանական խնճակցութիւններու ղեկավարները եւ Հայրենիքի փրկութեան շարժման ներկայացուցիչները, նախագահական նստավայրէն ներս քննարկելու եւ շրունակուող ներքին ճգնաժամին փոխընթացնելի լուծումներ գտնելու ակնկալի իրու:

Խորհրդարանի ընդունմադիր «Լուսաւոր Հայաստանն» ու իշխանական «Էմ Քայլը» անմիջապես ընդունեցին հանդիպման հրաւերը, իսկ արմատական ընդունմադրութիւնը նախապայմաններ ներկայացնելով ձախողութեան մատնեց Նախագահի նախաձեռնութիւնը, որ կրնար սկիզբ հանդիսանալ կողմերու միջեւ կառուցողական երկխօսութեան: Ներկայացուցած պայմաններու շարքին էր վարչապետի հրաժարականի, ժամանակաւոր կառավարութեան ձեւաւորման ու արտահերթ խորհրդարանական ընտրութիւններու հարցի քննարկումը: Անոնք նաեւ կը պահանջէին, որ հանդիպումները տեղի ունենան Ազգային ժողովէն ներս՝ ուղիղ հեռարձակման:

Բոլորին համար հասկնալի էր որ առաջին երեք հարցերը, այսպէս թէ այնպէս ենթակայ էին քննարկման եւ կարիք չկար զանոնք որպէս նախապայման ներկայացնելու: Ինչ կը վերաբերի ուղղիղ հեռարձակման պահանջին, այդ կը նշանակէ թէ ընդդիմութեան մօտ առկայ է անլրջութեան պակաս, այնքան մը որ, կ'առաջարկէին բանակցութիւնները վերածել հրապարակային կրկէսի, ուր տիրողը պիտի ուլլար ոչ թէ երկխօսութիւնը՝ այլ լեզուակրիւը ու փոխադարձ մեղադրանքները, որոնք չէին կրնար հասցնել որեւէ դրական արրինք:

Արդիւսքը:

Յստակ է որ, ընդդիմութեան  
միակ նպատակը իշխանութեան  
լժակներուն տիրանալն է առանց  
ունենալու այդ նպատակին հաս-  
նելու գլխաւոր ենթահողը՝ ժողո-  
վուրդի աջակցութիւնը։ Այս իրա-  
կանութիւնը օրըստօք աւելի ցայ-  
տուն կը դառնայ բոլորին, ի բա-  
ցառեալ ընդդիմութեան դեկավար-  
ներէն, ողոնք չեն ուզեր ուստե՛

ԵԱՀԿ Նախագահ Անն Լինտեհ Քետ Հանդիպման Ընթացքին  
Փաշինեան Կը Յայտարարէ. «Լեռնային Ղարաբաղի  
Կարգավիճակի Հարցը Կը Շարունակէ Մնալ Անլոյծ»

Հայաստանի Վարչապետ՝ Նի-  
կոլ Փաշինեան Մարտ 16-ին,  
Երեւանի մէջ ընդունած է Շուէտի  
արտաքին գործոց նախարար,  
ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահ՝ Անն  
Լինտէի գլխաւորած պատուիրա-  
կութիւնը:

Նախ տեղի ունեցած է վարչապետի եւ տիկին Լինտէի առանձնազրոյցը, այնուհետեւ հանդիպումը շարունակուած է ընդլայնուած կազմով:

Վարչապետը ողջունած է  
ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահի այցը  
Հայստան եւ շնորհաւորած ու  
արդասաբեր գործունէութիւն մաղ-  
թած այս պատասխանատու առա-  
քելութեան մէջ: Նիկոլ Փաշինեան  
կարեւորած է Եւրոպայի Անվտան-  
գութեան եւ Համագործակցութեան  
կազմակերպութեան (ԵԱՀԿ) հետ  
սերտ համագործակցութիւնը՝ կա-  
յունութեան եւ անվտանգութեան  
ապահովման գործով: Կառավա-  
րութեան ղեկավարը ընդգծած է,



Փաշինեան եւ Անն Լինտէ Երեւանի մէջ կայացած հանդիպման  
ընթացքին

որ Լեռնային Ղարաբաղի հակա-  
մարտութեան լուծումը հնարաւոր  
է բացառապէս ԵԱՀԿ Մինսքի խում-  
բի համանախագահ հութեան շրջա-

Նակէն ներս եւ այդ համաթեքսթով  
կարեւորած Մի գործունէութեան

Ծար.ը էջ 5

## Կը Պատրաստուինք Նշելու Հայոց Ցեղասպանութեան 106-ամեակը

Հայկական Ցեղասպանութեան տարելիցը կը պատրաստուինք նշելու մեր ժողովուրդի համար ծանր ու դժուարին պայմաններուն տակ: Արցախեան վերջին պատերազմը եկաւ անգամ մը եւս փաստելու թէ, տասնամեակներ ետք Թրքական պետութիւնը տակաւին կը շարունակէ իր հայացինջ քաղաքականութիւնը՝ այս անգամ զինելով եւ Հայութեան դէմ հանելով Առրաջեցանական նախայարձակ բանակը:

Թշնամին կը փորձէ կոտրել մեր ժողովուրդի կամքը, սակայն կը մնանք հաւատարին մեր նահատակներու կտակին ու վճռած ենք առանց նահանջելու շարունակել մեր պահանջատիրական պայքարը, մինչեւ որ Թուրքիան ընդունի իր պատասխանառութիւնը՝ 106 տարիներ առաջ իր նախորդներու գործադրած կոտորածներուն իհանապ:

Ապրիլ 24, 2021-ին, Լու Անձելոսի Դայ համայնքը միասնաբար պիտի նշէ Դայոց Ցեղասպանութեան զոհ մեր 1,5 միլիոն նահատակներու յիշատակը եւ այս նպատակաւ սկսած ենք նախապատրաստական աշխատանքներ: Դամաճարակի հետ կապուած սահմանափակումները նկատի ունենալով, միջոցառումներու վերջնական ծրագիրը ու անոնց տարրողութիւնը կը մնան քննարկման տակ: Յաւելեալ մանրա-մասնութիւններ պիտի փոխանցուին հանութեան՝ մեր հետագայ հաղողագործութիւններով:

Հայկական Ցեղասպանութեան Ոգեկոչման Յանձնախումբ

Հայաստանեայց Արաքելական Եկեղեցի Արեւմտեան Թեմ  
Հայ Առաքելական Եկեղեցւոյ Ազգային Առաջնորդարան  
Հիւսիսային Ամերիկայի Տիրամայր Նարեկի Հայ Կաթողիկէ Թեմ  
Հիւսիսային Ամերիկայի Հայ Աւետարանական Սիութիւն  
Սոցիալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութիւն  
Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւն  
Ուամկավար Ազատական Կուսակցութիւն  
Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Սիութիւն  
Հայ Օգնութեան Սիութիւն  
ՀՄԸՄ Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջան  
Հայ Երիտասարդաց Դաշնակցութիւն  
Կայք Երիտասարդական Սիութիւն  
Ամերիկայի Հայկական համագումար  
Ամերիկայի Հայ Դատի Յանձնախումբ  
Հայ Ամերիկեան Խորհուրդ  
Հայ Իրաւաբաններու Սիութիւն  
Պոլսահայ Սիութիւն  
Համազգային Հայ Կրթական Եւ Մշակութային Սիութիւն  
Open Wounds

Հաւաքուած  
Գումարները  
Նպատակային  
Օգտագործուած են.  
Կը Յայտարարէ  
«Հայաստան»  
Հիմնադրամի  
Հոգաբարձուներու  
Խորհուրդը



«Հայաստան» համահայկական  
հիմնադրամի հոգաբարձուներու  
խորհուրդը լայտարարութիւն տա-  
րածած է՝ արձանագրելով, որ պա-  
տերազմի ընթացքին հաւաքագր-  
ուած գումարները նպատակային  
օգտագործուած են : «Արմէնփ-  
րէս»-ը ներկայացուցած է «Հայաս-  
տան» հիմնադրամի հոգաբարձու-  
ներու խորհուրդի լայտարարութիւնը.

« « Հայաստան » համահայկական հիմնադրամի հայաստանական գոգաբարձութիւնների խորհրդի նիստը, որը տեղի ունեցաւ ս.թ. Մարտի 15-ին, անցաւ կառուցողական միջնորդութեամբ, եւ հոգաբարձուների խորհուրդը

Guion ts 6









## Պետական Գանձի Գողերը

ՄԵԹՐ ՊԱՐԳԵՒ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

**Մեզմէ ոմանք մայր հայրենիքի եւ ծննդավայրի պատկանելիութեան ու կառչածութեան զգացումներէ մեկնած՝ հեռուէն անձկութեամբ եւ տիրութեամբ կը հետեւին Հայաստանի եւ Լիբանի մէջ տեղի ունեցող գէպէրումներն: Եւ մինչ Լիբանանի մէջ Հոկտեմբեր 2019-էն սկսեալ շարունակուող ժողովրդային պոռթկումն ու յեղափոխութեան փորձերուն, ուր իշխող աւատապետութիւնն ու անոր ընկերացած վերջէն իշխանութեան տիրացած դասակարգ մը կը շարունակէ երկրին պետական գանձէն իւրացած իր գողոնը բոլոր միջոցներով քողարկելու եւ դասական հետապնդումներն ալ վարպետրէն սայթաքեցնելու, անդին՝ Հայաստանի մէջ, պետական գանձը դրդող յայտնի դասակարգ մը, որ 2018-ի Ապրիլէն ի վեր հեռացուած էր ժողովրդային զայրոյթը ներկայացնող յեղափոխութեամբ, կը փորձէ, չեմ գիտեր ինչ փրկելու շարժումով, ես դառնալ իշխանութեան՝ պատերազմի պարտութեամբ:**

**Միամտութիւնը չունինք հաւատալու կամ ըսելու, որ միայն Հայաստանի եւ Լիբանանի մէջ այսպիսի դողութիւններ տեղի ունեցած են կամ կ'ունենան: Հարուստ երկիրներու մէջ ալ, ինչպէս Ամերիկա, Ֆրանսա կամ Իտալիա, Թրամփներ, Սարքոզներ եւ Պերլուսկոնիներ մեղադրուած են տարբեր տեսակներու դրդութեամբ: Սակայն ներելի չէ «աղքատ» երկիրներու մէջ կատարել այն ինչ, որ հարուստ երկիրներու մէջ կ'ընեն, ուր կայ վատնելիք «իւղ» կամ «սաման» ոսկորին վրայ...:**

**Ցատկանշական կարելի է նկատել, որ թէ՝ Լիբանանի եւ թէ՝ ալ Հայաստանի մէջ պետական գանձի գողութեան դերակատարները երեսուն տարուան կեանք ունին: Երկուքն ալ, 1990-էն սկսեալ անկախութիւն ստացած Հայաստանն ու քաղաքացիական կոիւներէ դուրս եկած Լիբանանը, «թալանջի»-ներու եւ աւագակներու վոհմակի մը կեր դարձան: Երկուքին պարագային ալ արտագաղթը բնական դարձաւ՝ իշխանութեանց վարած կործանարար քաղաքականութեան պատճառաւ:**

**Պարզապէս օրինակ մը տալու համար, թէ ինչպէ՞ս տեղի կ'ունենան պետական գանձի գողութիւնները, կ'ուզեմ յիշել 5 մարտ 2021-ին լիբանանեան «Ժամանակ» հեռատեսիլի կայանէն սփոռուած «Անկցի» յոռի իշխանութիւնը» («Եասքո՞թ հըքմ ալ-ֆասէտ») յայտագրին մէկ հետաքննութիւնը, որուն մէջ Լայալ Պու Մուսա անունով լրագրողուի մը շատ մը փաստաթուղթերու ներկայացումով կ'ուզէր ցոյց տալ, թէ ինչպէ՞ս 2017 թուականին կասկածելի համաձայնութիւններ կնքուած են Պէյրութի եւ Պուրճ Համութի քաղաքակատարաններուն միջեւ՝ Պէյրութի հանրային աղբը Պուրճ Համութի աղբանցը փոխարկելու առնչութեամբ: Վեց միլիոն տոլարի արժէքով կնքուած համաձայնութիւնը Պէյրութի քաղաքակատարանին իրաւունք կու տար Պուրճ Համութի հանրային աղբանցը մէջ պարպելու Պէյրութի աղբը՝ օրական մօտաւորապէս 200 թուն: Վճարումը կը**

**բացատրուէր որպէս «ստուգում» («իշրաֆ») կատարելու ծառացութիւն Պուրճ Համութի քաղաքակատարանին կողմէ: Որոշ շրջան մը փոխանցումը կատարուելէ ետք, հետաքննող լրագրողուին փաստերով ցոյց կու տար, թէ ինչպէ՞ս վճարումը կը շարունակուէր մինչեւ սեպտեմբեր 2020 թուականը, հակառակ որ Պուրճ Համութի աղբանցը գոցուած էր փետրուար 2019-ին: Անօրէն եւ կեղծ տեղեկագրերու ներկայացումով՝ կը շարունակուէր գանձումը գումարութիւն կամ կ'ունենար, ո՛չ աղքի փոխադրութիւն տեղի կ'ունենար, ո՛չ ալ փոխադրութիւնն ստուգում: Այս անօրէն գործողութիւնը տեղի կ'ունենար Պէյրութի նախկին «մոհափեղ»-ին (նահանգապետ) եւ Պուրճ Համութի քաղաքակատարանի երկու հայ ներկայացուցիչներուն միջեւ: Եւ ինչպէս միջտ է պարագան, զաւթողներն ու օրինագանցները զանազան բացատրութիւններով ու պատճառաբանութիւններով կը փորձեն արդարանալ իրենց դէմեղած եղած ամբաստանութիւններէն:**

**Պետական գանձի գողերը, նման կարգադրութիւններով եւ օրինականութեան հագուստ հագած կեղծ համաձայնագրերով, պատճառ դարձած են լիսուն միլիոն տոլար բացի մը ստեղծումին պետական գանձին մէջ, որուն համար լիբանանցիներ հոկտեմբեր 2019-էն սկսեալ փողոց իջած են՝ միջազգային հետաքննութիւն ու հատուցում պահանջելով:**

**Համանքային պատկանելիութեան դրութիւնը արգելք կը հանդիսանայ Լիբանանի մէջ գողերը պատճելու, ինչպէս որ երոպային մարդկային իրաւանց չափանշերուն շատ արժէք տուող թաւշեայ յեղափոխութիւնը արգելք հանդիսանայ անդիսացացաւ Հայաստանի մէջ պատճելու երկրին գողերը:**

**Ահա թէ ինչո՞ւ մեր հայրենի ժողովութիւնը եւ իրեն հետ ցաւող հայ սփիւրքը «Հայրենիքի Փրկութեան Շարժուում»-ին կանչերը իշխանութեան դէմ կ'ընկալեն որպէս Սին եւ ՊԱՐԱՊ փրկութեան փորձեր, որոնք բան մը փրկելու չեն ծառայեր, բացի իրենց դէմ կուտակուած ամբաստանութիւններու ծրարներուն անհետացման եւ փացման: Եւ այդ փրկութեան շարժումին գլուխը կանգնած ամէնէն բուռն եւ բարձր կանչով աղմկարարները արդէն սկսած են կորսնցների իրենց ու համակարգութիւններուն ու համակարգութիւններուն ու Պէյրութի, որոնք կասկածի տակ կը դնեն անխոհմ դիրքորոշումները իրենց հայաստանեան տարբերակին:**

**Պետական գանձի գողերը Հայաստանի եւ Լիբանանի մէջ, գործի լծելով իրենց հետ գործակցող բոլոր պահակալէզները, միտք պղտորելու, ճամարտութիւնը քողարկելու եւ սեւը ճերմակ ներկայացնելու ամէն միջոց կ'օգտագործեն: Իրենց գողոնին միլիոն ներով գնելու պարկեշտութիւնը դատաւորներու, քննիչներու եւ պետական պաշտօնեաներու: Այդ ընելով՝ անոնք կը դառնան ազգին եւ հայրենիքին դէմ կանգնող դաւաճաններ եւ իրենց պատճառաւ մասնակցած ու չարչարեալ ժողովուրդին կողմէ անիծեալներ:**

## Լոս Անջելս Քաղաքը Նոյեմբեր 9-ը

**Հօչակած է Արցախի Դէմ Ատրպէյճանի Նախայարձակման Զոհերու Յիշատակի Օր**

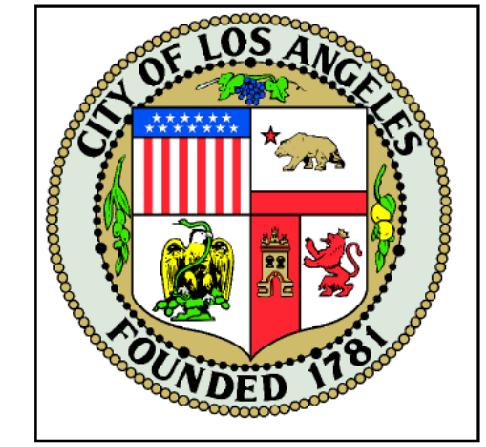
**Լոս Անջելսի քաղաքային խորհուրդը միաձան կերպով ընդունած է բանաձեւ, որ կու գայ իր աջակցութիւնը յայտնելու Արցախի Հանրապետութեան բնակչութեան: Ընդունուած բանաձեւը ներկայացնեած են խորհուրդի անդամներ՝ Փոլ Կիրակոսիանը եւ Միտչ Օֆարելը:**

**Բանաձեւին մէջ ըսուած է, որ Լոս Անջելս քաղաքը մնայուն կերպով աջակցած է Արցախի բնակչութեան, որոնք «ազգային եւ մշակութային տեսանկիւնէն հայեր են ընիկ են տուեալ տարածաշրջանէն ներս եւ որոնք համարձակութիւնը հորհրդական հորդային Միտչենէն եւ Ատրպէյճանի հորհրդային Հանրապետութեան շուրջ 30 տարի առաջ ու անկէ յետոյ ժողովրդավարական ինքնակառավարում կ'իրականացնեն:**

**Բանաձեւը անդրադարձ կատարած է 2020 թուականի սեպտեմբերին ատրպէյճանական կողմի սանձագերծած պատերազմին՝ նշելով:**

**Բանաձեւը անդրադարձ կատարած է 2020 թուականի սեպտեմբերին ատրպէյճանական կողմի սանձագերծած պատերազմին՝ նշելով:**

**Քաղաքային խորհուրդի անդամները որոշած են՝ քանի որ Շուշի քաղաքը այժմ անօրինական կերպով կը վերահսկուի Ատրպէյճանի կողմէ, ժամանակաւորապէս դաշտային պատերազմին առաջարկութիւնը կ'ըստ հայ աշխատացնելով 30 տարուայ հրադարան ու վերսկսելով մասշտարակային իրադարձարն ու վերսկսելով մասշտարակային պատերազմին: Ասոր նպատակն էր ոչնչացնել եւ ազգային:**



**գտման ենթարկել ընիկ հայ բնակչութիւնը եւ ուժի միջոցով նուածնել Արցախի անկախի Հանրապետութիւնը:**

**«Այս բանաձեւի ընդունմածը՝ Լոս Անջելս քաղաքը կը յարգէ եւ կը սպայ այս յարձակման զոհ դարձած հազարաւոր անձերու մահը եւ 2020 թուականի նոյեմբերի 9-ը կը հոչակէ Արցախի Հանրապետութեան դէմ: Ատրպէյճանի նախայարձակման յիշատակի եւ ոգեկոչման օր», ըստուած է բանաձեւին մէջ:**

**Քաղաքային խորհուրդի անդամները որոշած են՝ քանի որ Շուշի քաղաքը այժմ անօրինական կերպով աջակցած է Արցախի Հանրապետութեան նկատմամբ թուրքական կողմի առաջակցութիւնը իրենց գործողութիւնները թուրքի հրենցնելու մուտքաւորապէս ամբաստանութիւնը կ'ըստ հայ աշխատացնելով 30 տարուայ հրադարան ու վերսկսելով մասշտարակային պատերազմին է բանաձեւը կը դաշտային պատերազմին առաջարկութիւնը կ'ըստ հայ աշխատացնելով 30 տարուայ հրադարան ու վերսկսելով մասշտարակային պատերազմին է բանաձեւը կը դաշտային պատերազմին առաջարկութիւնը կ'ըստ հայ աշխատացնելով 30 տարուայ հրադարան ու վերսկսելով մասշտարակային պատերազմին է բանաձեւը կը դաշտային պատերազմին առաջարկութիւնը կ'ըստ հայ աշխատացնելով 30 տարուայ հրադարան ու վերսկսելով**

# massis Weekly

Volume 41, No. 10

Saturday, March 20, 2021

## PM Pashinyan - Karabakh Armenians Must Exercise Their Right for Self-Determination



YEREVAN -- Sweden's visiting Foreign Minister and OSCE Chairperson-in-Office Ann Linde met in Yerevan with Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan on Tuesday.

According to the Armenian prime minister's press office, during the meeting Linde highlighted the importance of the work of the Minsk Group co-chairs in the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict.

Pashinyan, for his part, stressed the importance of close cooperation with the OSCE in ensuring stability and security in the region. The Armenian premier, too, emphasized that the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict is only possible within the

framework of the OSCE Minsk Group co-chairmanship. In this regard, Pashinyan also stressed the need for the clarification of the status of Nagorno-Karabakh and the exercise by Karabakh Armenians of their right to self-determination.

As quoted by his press office, Pashinyan pointed out that "regional stability and lasting peace can only be achieved through constructive approaches and an appropriate confidence-building environment, while the Azerbaijani president's continued aggressive and destructive statements cannot but undermine

Continued on page 2

## HRW Documents More Evidence of Torture and Inhumane Treatment of Armenian Civilians by Azerbaijani Forces



A portrait of Eduard Shakhkeldyan victim of torture by Azerbaijani forces

NEW YORK -- During last autumn's six-week war between in Nagorno-Karabakh, as Azerbaijani forces took control of areas in and around the region, they rounded up local civilians. Most younger civilians had fled the hostilities. Those remaining, with few exceptions, were older people who did not want to abandon their homes.

Human Rights Watch (HRW) has documented several cases in which Azerbaijani forces used violence to detain civilians and subjected them to torture and inhuman and degrading conditions of detention. Two detainees died in Azerbaijani captivity; one of them, based on the evidence, was most

Continued on page 4

## Armenian Genocide Commemorative Committee Announcement

Representatives of the various organizations that comprise the Armenian Genocide Committee (AGC) have been meeting regularly to plan commemorative events for April 24, 2021, the 106th anniversary of the start of the Armenian Genocide.

This year's remembrance has added significance as 2020, once again, saw the need for the Armenian nation to defend itself against heinous acts of genocide waged by its neighbors during the devastating Artsakh war from September to November, 2020.

This year's April 24 commemorations, the AGC, a coalition of the largest Armenian community organizations, will also pay tribute to the thousands of fallen heroes who lost their lives in defense of the Armenian homeland.

In the midst of the recent Artsakh War over 100,000 people, representing every segment of the Armenian community, along with friends, allies, and supporters, joined together in Los Angeles and Beverly Hills to protest against the human rights and international law violations committed against the Armenian people, eerily reminiscent to the Armenian Genocide.

To build on the unity exhibited during the recent war, the AGC is working to bring every segment of the Armenian community together again to collectively raise our voices as one demanding justice for the 1.5 million victims of the Armenian Genocide and ensuring that such horrific acts are never repeated.

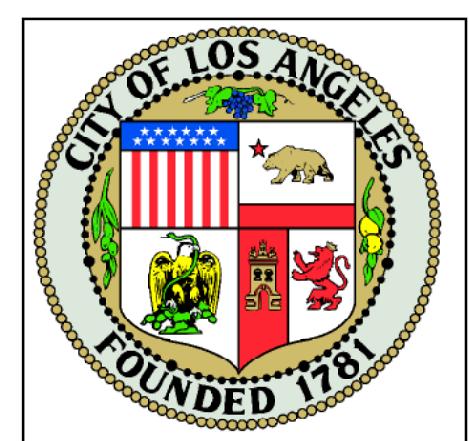
Armenian Genocide Committee (AGC), represents a broad association of global Armenian organizations:

Western Diocese Of The Armenian Church of North America  
Western Prelacy Of The Armenian Apostolic Church of America  
Armenian Catholic Eparchy of Our Lady of Nareg of North America  
Armenian Evangelical Union of North America  
Armenian Revolutionary Federation  
Social Democratic Hunchakian Party  
Armenian Democratic Liberal Party  
Armenian General Benevolent Union  
Armenian Relief Society  
Armenian National Committee of America-Western Region  
Armenian Assembly of America  
Armenian Council of America  
Armenian Youth Federation  
Gaidz Youth Organization  
Armenian Bar Association  
Organization of Istanbul Armenians  
Homenetmen  
Hamzkayin Armenian Educational and Cultural Society  
Open Wounds Project

## Los Angeles City Council Declared November 9th a Day of Remembrance and Commemoration of the Victims of Azerbaijan's Aggression

LOS ANGELES – Presented by Councilmember Paul Krekorian and seconded by Councilmember Mitch O'Farrell, the Los Angeles City Council unanimously adopted a resolution reaffirming the support of the City of Los Angeles towards the people of the Republic of Artsakh. The resolution notes that "the City of Los Angeles has a long record of standing in support and friendship with the people of the Republic of Artsakh (Nagorno-Karabagh), who are ethnically and culturally Armenian and indigenous to the region, and who courageously declared their independence from the Soviet Union and the Soviet Republic of Azerbaijan over thirty years ago and have enjoyed democratic self-governance ever since."

The historic struggle of the people

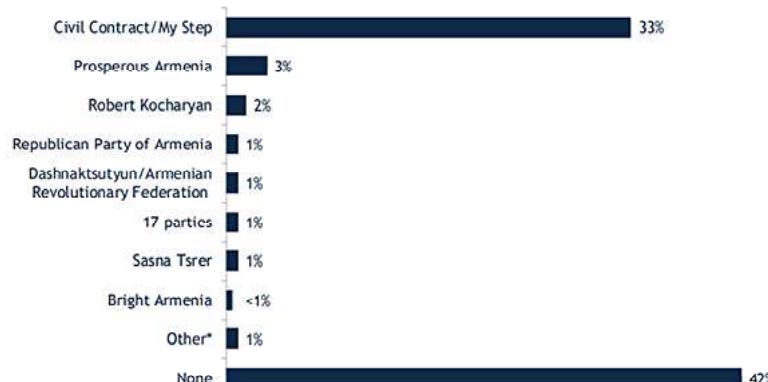


of Artsakh, including the 1991-94 war, is similar to the struggle of all peoples who created a democratic state/nation, that adhere to the values of liberty and self-determination through free

Continued on page 4

## International Republican Institute Survey: Strong Support for Armenian Government and Ruling Party

Please tell me which political party, if any, you would vote for if national parliamentary elections were held next Sunday. (Spontaneous response, Armenia, n=1,510)



YEREVAN — A new nationwide poll of Armenia by the International Republican Institute's (IRI) Center for Insights in Survey Research shows strong demand for socioeconomic reform and political stability, as well as support for the ruling party and government. The first survey conducted since the 2020 Nagorno-Karabakh conflict, this poll gauges Armenia's public sentiment in the wake of the November ceasefire.

"In times of crisis, Armenians are relying on their government to provide stability and ensure the socio-economic well-being of their country," said IRI Regional Director for Eurasia Stephen Nix. "Approval of the ruling party remains high, but to maintain that support, the government must continue its efforts on its reform agenda and effectively communicate those reform efforts to citizens."

When asked about next steps following the November ceasefire, 97 percent of Armenians think the government should focus on domestic issues such as the economy, political stability and social issues. Reintegrating Artsakh residents emerged as the second most prominent focal point, with 92 percent of citizens agreeing the government should focus on ensuring their secure return to areas patrolled by Russian peacekeepers. Furthermore, Armenians cited political instability (12 percent), unemployment (11 percent) and Nagorno-Karabakh conflict (9 percent) as the top three problems facing their country today.

Despite their concerns, public opinion of the government remains

strong, with 33 percent of Armenians reporting they would vote for the ruling party if elections were held next Sunday. According to the poll, the next highest performing party would be Prosperous Armenia, with just three percent of the vote. And though the Prime Minister's approval ratings have dropped by 22 points since 2019, more than half of Armenians continue to possess either a "very" (29 percent) or "somewhat" (25 percent) favorable view of his office.

Against this backdrop, 62 percent of Armenians would trust the outcome of snap elections if the current government organized them. Regardless, citizens overwhelmingly support electoral improvement in Armenia, with 74 percent believing in the importance of reforms to the Electoral Code. More specifically, 73 percent of Armenians agree candidates should provide details on their campaign expenditures and 68 percent want increased opportunities for citizens to inform party lists.

The survey was conducted on behalf of IRI's Center for Insights in Survey Research, between February 8 and February 16, 2021. The data was collected through phone interviews with 1,510 Armenian residents aged 18 or older. The response rate was 26 percent, and the margin of error does not exceed plus or minus 2.5 points for the full sample. The data is weighted for 11 regional groups, age, gender and community type. This survey was made possible by the generous support of the U.S. Agency for International Development (USAID).

## High Tech Industry is the Fastest Growing in Armenia

YEREVAN — High technology industry is the fastest growing sphere in Armenia, according to Minister of High Tech Industry Hakob Arshakyan.

"In 2020, the turnover of high tech companies increased by 20.6%, more than 3,400 new specialists were attracted to the sphere, the average salary is more than 800,000 AMD (approximately \$1,500)" – the Minister wrote on his Facebook page.

Survey results carried out by the Ministry of High Tech Industry among 150 Tech companies, the most demanded destinations, professions and technologies/platforms are mentioned

in Armenia in the graphs below.

Judging by the numbers presented, as well as the dynamics of growth of the sphere, it is definitely possible to claim that the most demanded profession in Armenia is engineering in the field of high technologies.

The Minister urged those who want to get high education to specialize in physics, math, radio electronics, microelectric, mechanics, cybernetics, computer technology and other technology, making sure they can find quality jobs in Armenia later.

Armenians who want to change

## Lebanese-Armenian Maral Najarian Released from Azerbaijani Captivity



BEIRUT — Lebanese-Armenian Maral Najarian was set free on Wednesday four months after being detained by Azerbaijani forces in Nagorno-Karabakh.

The 49-year-old was flown from Baku to Beirut via Istanbul immediately after her release demanded by the Armenian and Lebanese governments.

The Armenian parliament speaker, Ararat Mirzoyan, on Thursday thanked the speaker of Russia's upper house of parliament, Valentina Matvienko, for helping to secure Najarian's release. In a statement, Mirzoyan said Matvienko raised the issue with Azerbaijani authorities after appeals from him and female members of Armenia's parliament.

Mirzoyan said he is going to propose to the Parliamentary Council to award Mrs. Matvienko a Medal of Honor.

"I am full of hope that the joint efforts with our partners will allow us to return all the prisoners of war and captives one day," Mirzoyan said.

Like hundreds of other Lebanese nationals of Armenian descent, Najarian and her sister Ani migrated to Armenia following last August's devastating explosion at Beirut's port. They decided to relocate to Karabakh just days before the September 27 outbreak of the Armenian-Azerbaijani war.

Najarian did travel to Karabakh together with a Lebanese-Armenian friend, Viken Euljekian, on November 10 hours after a Russian-brokered ceasefire stopped the six-hour war. They were detained in the Karabakh town of Shushi (Shusha) and taken to Baku.

## PM Pashinyan - Karabakh Armenians Must

Continued from page 1

the process."

In her capacity of the OSCE's chairperson-in-office, Linde reportedly prioritized the Minsk Group Co-Chairs' efforts in the settlement of the Nagorno-Karabakh conflict, as well as the efforts made by her personal representative towards achieving a lasting resolution and peace. She said that the OSCE and the international community, in general, have a role to play in terms of addressing the current situa-

tion and helping the parties find ways to settle, a press release said. At the same time, the OSCE chairperson-in-office stressed the importance of respecting international humanitarian law and addressing humanitarian issues and expressed conviction that this will help build an atmosphere of mutual trust, it added.

The OSCE chairperson-in-office arrived in Yerevan late on Monday after visiting Baku where she met with the president and foreign minister of Azerbaijan.

follow upcoming announcements of the ministry.

## Roubik Golanian Named City Manager of Glendale

GLENDALE — At its regular meeting on March 9, 2021, the Glendale City Council appointed Mr. Roubik Golanian as Glendale City Manager, effective immediately.

Having started his career with the City of Glendale in September 2000, Roubik has served in several progressively responsible positions, including Senior Civil Engineer, City Engineer, Deputy Director of Public Works, Director of Public Works, and Assistant City Manager. Prior to his appointment, Roubik has served as Glendale's Interim City Manager since October 2020.

In his capacity as Glendale's Assistant City Manager, Roubik performed as the City's Chief Operating Officer, overseeing over 1,500 employees across 15 different departments. Additionally, he has been responsible for City-wide budget oversight, the Capital Improvement Program, labor and employee relations, and policy management. Since assuming the City's Interim City Manager's role, Mr. Golanian has been instrumental in managing the ever-changing dynamics of the COVID-19 pandemic, both within the organization and throughout the community.

Prior to joining the City of Glendale, Roubik served in the private sector as a Senior Project Manager for a consulting firm. He held additional positions in the public sector, having worked for the County of Fresno and the Cities of Ceres and Torrance. Roubik holds a Bachelor of Science degree with Honors in Civil Engineering and a Master of Arts degree in Organiza-



tional Leadership. Additionally, he is registered in the State of California as a Professional Civil Engineer.

Speaking on behalf of the entire Glendale City Council, Mayor Vrej Agajanian stated, "I say with certainty that my colleagues and I dedicated a great deal of time and attention, in partnership with our community members, in identifying the traits and characteristics the next City Manager leading our Jewel City must possess. At every step throughout the months-long process, Mr. Golanian exhibited the professionalism, temperament, skill, and forward-thinking attributes which we were searching for. Coupled with his knowledge of the Glendale organization, professional relationships he's developed over two decades of committed performance in the City, and 29 years of professional engineering and management experience in both the public and private sectors, he successfully set himself apart as the most qualified individual to lead this organization."

## Glendale Resident Narineh Avakian Found Dead After Missing on a Day-Long Hike

GLENDALE — A woman whose family reported her missing when she didn't return from a day-long hike last weekend was found dead near a Southern California mountain trail on Saturday, police say.

Glendale resident Narineh Avakian, 37, was discovered near the Mount Waterman Trail, the Glendale Police Department said in a news release.

Preliminary investigations indicate that foul play was not involved, police said, but an investigation into her death is ongoing.

Family members first contacted police on March 8, informing officers that Avakian left her home a day earlier around noon and had said she was going on a one-day hiking trip, an earlier news release from police said.

She did not say where she was going, police said.

"Per the family, it is common for Narineh to go hiking with groups and on solo trips — though lately she has been going solo," the release said.

On Thursday, Avakian's parked vehicle was located in the Buckhorn Day Use Area, along the Angeles Crest



Highway, police said. The area had been heavily impacted by a recent snowstorm, police said.

After her vehicle was found, search and rescue teams from the Los Angeles County Sheriff's Department were deployed but severe weather conditions — including about a foot of snow — put a pause on the search for several hours.

Glendale Police said search and rescue teams from 17 different counties assisted in the effort to find Avakian.

## U.S. Sides with Court Against Turkey Over 2017 Washington Brawl



WASHINGTON, DC — The U.S. government has sided with a lower court ruling against the Turkish government over a brawl between President Recep Tayyip Erdogan's security detail and protesters in Sheridan Circle in Washington D.C. in 2017, saying Turkey is not immune to lawsuits started by plaintiffs, ahvalnews.com reports.

Protesters who were assaulted by Erdogan's security officers and supporters in May 2017 have brought two civil lawsuits to courts in the United States.

The Turkish government's lawyers in Washington had appealed against an initial court ruling in favor of plaintiffs in February last year. The decision stated that violent acts by Turkish security officials and pro-Erdogan supporters against demonstrators were not protected under the Foreign Sovereign Immunities Act (FSIA).

A U.S. Department of State and Justice Department (DoJ) brief signed by Acting Assistant Attorney General Brian M. Boynton and Counsel of State Department Acting Legal Adviser Richard C. Visek, on Tuesday sided with the court's ruling:

"If foreign security personnel attack civilians on U.S. territory when the use of force does not reasonably appear necessary to protect against bodily harm, they are acting outside any reasonable conception of the protective function and thus outside their

legally protected discretion, and the discretionary function rule does not apply the foreign state accordingly is subject to suit under the Foreign Sovereign Immunities Act's (FSIA) non-commercial tort exception."

The brief backed the district court ruling after officials reviewed an extensive body of evidence, including a number of videos, finding that Turkish security personnel 'violently' attacked civilian protesters, including by 'striking' and 'kicking' protesters who had fallen to the ground, with no reasonable basis for perceiving a threat to President Erdogan".

The government concluded in the brief that the "conduct cannot reasonably be regarded as an exercise of the agents' protective function".

Foreign nations have the authority to protect their diplomats and senior officials in the United States. That authority includes the discretion to use force against civilians on U.S. territory when foreign security personnel reasonably believe that the use of force is necessary to protect diplomats and senior officials from threats of bodily harm, the U.S. government said.

However, it cited the district court's prior account of the events, saying that "the facts establish that Turkish security personnel used force in a manner outside any reasonable conception of their protective function and therefore are not protected by the FSIA's discretionary function rule".

## European Parliament Condemns Turkey's Use of Syrian Mercenaries in the Karabakh Conflict

The European Parliament has strongly condemned the use of Syrian mercenaries in conflicts in Libya and Nagorno-Karabakh, in violation of international law.

In a resolution on the Syrian conflict the European Parliament also calls on Turkey to withdraw its troops from Northern Syria which it is illegally occupying outside of any UN mandate.

It condemns Turkey's illegal transfers of Kurdish Syrians from occupied Northern Syria to Turkey for detention and prosecution in violation of Turkey's international obligations under the Geneva Conventions.

It urges that all Syrian detainees who have been transferred to Turkey be immediately repatriated to the occupied territories in Syria; is worried that Turkey's ongoing displacements



could amount to ethnic cleansing against the Syrian Kurdish population; stresses that Turkey's illegal invasion and occupation has jeopardized peace in Syria, the Middle East and the Eastern Mediterranean.

## “Support our Heroes”, NGO Delivers Five New Ambulances to Artsakh Defense Army



On 6 March, 2021, “Support Our Heroes” NGO has delivered (5)/five additional new (year 2021), 4x4 Toyota Landcruiser 78 series ambulances, fully furnished with the latest medical equipment.

“Support Our Heroes” NGO is presently realizing multiple projects with the Artsakh Defense Army, including but not limited to:

- (5) new, model year 2021 Toyota Landcruiser 78 series 4x4 ambulances.

- Martakert Military Hospital Renovation.

- Construction and furnishing of the Stepanakert Military Hospital Rehabilitation Center & Soldier’s Home.

- Clean-power, silent inverter generators for the front lines.

Considering the post-war situation and needs in Artsakh, starting in December 2020, parallel to its armed forces projects, “Support Our Heroes” NGO has started its Artsakh Strategic Repatriation project, providing social and economic assistance to families repatriating to Artsakh, reconstruction of damaged homes, and in collaboration with the Artsakh government and

the Nakhijevanik village of the Askeran region, the construction and furnishing of new homes in Nakhijevanik, for young, multi-child repatriating families.

“Support Our Heroes” NGO collaborates with thousands of donor individuals and organizations from Armenia and the world, including charitable organizations such as the Aurora Humanitarian Initiative.

“Support Our Heroes” is a non-government non-profit organization registered in Armenia and the USA, with a 501(c)(3) tax deductible status in the USA.

“Support Our Heroes” was established on April 3rd, 2016 and has been working closely with the Artsakh Defense Army, supporting the armed forces in the areas of logistics and health and coordinating its projects closely with the army high command.

In 2018, “Support Our Heroes” delivered its first new generation ambulance to the Artsakh Defense Army. The new (year 2018), 4x4 Toyota Landcruiser 78 series ambulance was fully furnished with the latest medical equipment.

## HRW Documents More Evidence of Torture

### Continued from page 1

likely the victim of an extrajudicial execution. Azerbaijani forces detained these civilians even though there was no evidence that they posed any security threat – they had no weapons and did not participate in the hostilities.

More than three months after the truce, Azerbaijan has returned a total of 69 Armenian Prisoners of War (POWs) and civilians. An Armenian foreign ministry representative told HRW that they believe more than a dozen civilians are still in Azerbaijani custody. Their families are increasingly distraught, especially in light of the abundance of graphic videos of abuse of prisoners circulating on social media, and the horrendous accounts of some of those who have been repatriated.

HRW reminds that under the Fourth Geneva Convention, which sets out protections for civilians in an international armed conflict, civilians are “protected persons.” The convention requires that anyone “taking no active part in the hostilities, [...] shall in all

circumstances be treated humanely, without any adverse distinction founded on race, color, religion or faith, sex, birth or wealth, or any other similar criteria.”

Also, as a state party to the International Covenant on Civil and Political Rights and the European Convention on Human Rights, Azerbaijan is bound by prohibitions on arbitrary detention as well as on torture and other degrading or inhuman treatment.

“The willful killing and ill-treatment of protected persons that we document constitute war crimes under international humanitarian law. Azerbaijani authorities should, without further delay, investigate the credible allegations regarding the unlawful detention of these civilians, their inhuman and degrading treatment, and the possible extrajudicial execution of a detainee, with a view to holding all perpetrators to account. They should also promptly free and repatriate any and all civilians who remain in their custody,” says Tanya Lokshina, Associate Director, Europe and Central Asia Division.

## Important Archaeological Materials Discovered During Renovation of Armenian Kindergarten in Jerusalem



of the Armenian Patriarchate of Jerusalem, informed that important archaeological materials have been discovered during the renovation of the Armenian kindergarten in Jerusalem, which need more detailed examination.

One of the valuable findings is the large cross-stone (khachkar), which dates back to the 12th century or earlier. It is a typical Armenian cross

erred cross is depicted, as well as grape motifs.

A mosaic was also discovered, judging by the style, probably from the Byzantine period. Copper coins from the Byzantine and (or) Mamluk period have also been found.

These findings show the early Armenian presence and pilgrimage in Jerusalem.

## Los Angeles City Council Declared

### Continued from page 1

and fair elections, including the United States of America.” The resolution refers to an earlier document officially adopted by the Los Angeles City Council in September 2013, according to which the Republic of Artsakh was recognized as a free, independent and sovereign state. It also refers to the resolution adopted in December 2020, where “the Los Angeles City Council reaffirmed the City’s commitment to uplifting and supporting the struggle of the Republic of Artsakh and its people for self-determination, and called upon the United States federal government to do likewise.”

“On September 27, 2020, Azerbaijan’s military forces launched a much more massive unprovoked attack against the Republic of Artsakh, coordinated with and supported by Turkey, utterly shredding the 30-year ceasefire and resuming full scale warfare targeted at destroying and ethnically cleansing the indigenous Armenian population and conquering by force the territory of the independent Republic of Artsakh,” stated the resolution.

It also confirms that “throughout its unprovoked invasion, Azerbaijan intentionally targeted civilian areas throughout Artsakh with lethal attacks using heavy weaponry including drones, rockets and heavy artillery, leading to widespread and indiscriminate death and destruction and the displacement of much of the population of Artsakh.”

“Azerbaijan’s military and the terrorist mercenaries it hired have committed horrendous war crimes and atrocities, including the murder, torture, and dismemberment of civilians and prisoners of war, the desecration of places of worship and sacred and historic sites, and the wanton destruction of civilian infrastructure,” noted by the Los Angeles City

Councilmembers.

The resolution also affirms that “throughout the brutal invasion, Azerbaijan terrorized civilians by targeting them with munitions that are widely banned and condemned by the international community, including cluster bombs and white phosphorus.”

The resolution further states that “major combat operations ended on November 9, 2020, although Azerbaijan’s forces have continued to engage in violence, aggression and cruelty even after that date.”

“Therefore, be it resolved that by the adoption of this resolution the City of Los Angeles honors and mourns the thousands of lives lost in this attack, and declares November 9, 2020 a day of remembrance and commemoration of the victims of Azerbaijan’s aggression against the Republic of Artsakh,” states the resolution in its conclusion.

Simultaneously, the Los Angeles City Council adopted another resolution that relates to the city of Shushi. As it is known, on April 24, 2012, the City Council of Los Angeles recognized the city of Shushi, under the governance of the Republic of Artsakh, as a “Friendship City” of the City of Los Angeles.

Therefore, “the City of Los Angeles does hereby temporarily suspend its “Friendship City” relationship with Shushi for as long as it is illegally controlled by Azerbaijan, and will renew that status when Shushi is again free of Azeri conquest and oppression and restored to democratic governance as part of the Republic of Artsakh.”

“Lastly, “the City Council of Los Angeles extends its warm greetings, support and best wishes for safety and security to Shushi’s Mayor Artsvik Sargsyan and the entire democratically elected leadership of Shushi, and the City Council further looks forward to the day that Shushi is once again liberated from Azeri occupation.”



Արեւելքը Արեւմուտքին Կապող  
Մետաքսի Նոր ճամբան Եւ... Հայերը



Վայոց Զորին մէջ, Օրբելեաններու կարաւանատունը, որ իբրև իշեւան ծառայած է Սետաքսի ճամբուն՝ Դայաստանէն անցնող առեւտրականներուն հաճար

## ՎԱՐՈՒԺ ԹԵՆՊԻԼԵԱՆ

Հին ժամանակներէն ի վեր  
Հայաստան գտնուած է Պարսկաս-  
տանի (Իրանի), Հռոմի, Բիւզանդի-  
ոնի, արաբական եւ օսմանեան կայս-  
րութիւններուն միջեւ։ Այս բոլոր  
կայսրութիւնները գրեթէ մնացուն  
կերպով ճնշած են հայ ժողովուր-  
դը, եւ այդ ճնշումին զուզահեռ  
ձեւաւորուած է Հայոց պատմու-  
թիւնը եւ միաժամանակ՝ առեւտ-  
րական հայը, որուն վաճառակա-  
նական ուղեւորութիւնները սեր-  
տորէն կապուած են այս նոյն կայս-  
րութիւններու պատմութեան հետ։  
Միւս կողմէ, հայերը միաժամանակ  
գտնուելով այս կայսրութիւններու  
խաչմերուկին վրայ, կանուխէն  
յայտնաբերած են պատմական Մե-  
տաքսի ճամբան եւ պետականաշի-  
նութեամբ զբաղելու փոխարէն,  
պարտադրաբար (կամ կամովին)  
ընտրած են առեւտուրը եւ նոյնիսկ  
դարձած Մետաքսի ճամբուն ուղե-  
ւորներ։

ինչու այս մուտքը եւ այս  
լիշեցումները:

Վերջին տասնամեկին, Մետաքսի ճամբան՝ վերանորոգ բնոյթով եւ հեռանկարներով, մեծ կարեւորութիւն սկսած էներկայացնել օրէ օր աշխարհի հզօրագոյն պիտութիւններէն մէկը դարձող Զինաստանի համար: Մետաքսի ճամբան կը ներկայացնէ ցամաքային այն ուղիները Եւրոպայի եւ Ասիոյ մէջ, որոնք կ'օգտագործուէին հին եւ միջին դարերու վաճառականներուն կողմէ՝ ուղտով կամ ձիով մետաքս եւ այլ ապրանքներ փոխադրելու Զինաստանէն, Միջին Արեւելքէն, Պարսկաստանէն եւ Հռոմէական կայսրութենէն:

Մետաքսի ճամբան վերակեն-  
դանացնելու պաշտօնական յայտա-  
րարութիւնը կատարուեցաւ 2013-  
ին, երբ Զինաստանի իշխանու-  
թիւնները հրապարակեցին »Գօտի  
եւ Ճանապարհ« նախաճեռնու-  
թիւնը, որ կը հետապնդէ Եւրոպան,  
Ասիան եւ Ափրիկէն իրարու կապող  
ենթակառուցներու ստեղծումը:  
Մինչեւ Հիմա, այդ նախաճեռնու-  
թիւնը ներգրաւած է աւելի քան  
100 եռեկո:

Կը ծագի այն մտածուլը, որ  
արդեօք աշխարհաքաղաքական մեր  
մտածողութեան մէջ (Եթէ անշուշտ  
օր մը նման բան սկսի ձեւաւրուիլ մէր իրականութեան մէջ), կարելի  
պիտի ըլլա՞ց Մետաքսի ճամբու  
մէր հեռաւարոր ու մօտիկ անցեալի  
«դրամագլուխր» ներդնե, Զինաս-

տանի հետ հետպհետէ զարգացող  
մեր յարաբերութիւններուն մէջ։  
Բնականօրէն, տակաւին չունինք  
ասոր պատասխանը, բայց պիտի  
փորձենք քալել պատմութեան հետ-  
քերով եւ սերտել մետաքսի ճամ-  
բուն հետ մեր առնչութիւնը թէ՝  
Հայաստանի Հանրապետութեան եւ  
թէ հայրենամերձ հայկական գա-  
ղութիւններուն պարագային, որոնք  
կազմուած են Մետաքսէ ճամբուն  
վրայ գտնուող վերոնշեալ հին թէ  
նոր կայսրութիւններուն մէջ։  
Կը սկսինք գաղութիւններով՝  
իրան, Լիբանան եւ Սուլիհա՛ Հա-  
յաստանի պարագան ներկայացնե-  
լով առանձին։

Ի դէպ, 7 -11 Յունիուար 2019-ին, Ասթիլիասի Մայրավանքին մէջ տեղի ունեցած է Մետաքսի ձամբուն նույիրուած խորհրդակցական հանդիպում մը՝ Զինաստանի Մինզու համալսարանին եւ Զուլցերիոյ «ԱկԱԲի» հիմնարկին նախաձեռնած մէկ ուսումնասիրութեան շրջագիծին մէջ: Ծրագիրը առաջարկուած է Զինաստանի կառավարութեան կողմէ եւ անոր նպատակը եղած է քննել կրօններուն ազդեցութիւնը Մետաքսի ձամբուն առեւտրական լարաբերութեան վրայ: Նկատի ունենալով Մերձաւոր Արեւելքի մէջ հայ եկեղեցւոյ կապն ու շփումը բոլոր մշակոյթներուն հետ, նախաձեռնողները դիմած են Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան եւ առաջարկած անոր հիւրընկալութիւնը ու մասնակցութիւնը նշեալ ուսումնասիրութեան: Զին մասնագէտներու կողքին, սոյն խորհրդաժողովին իրենց մասնակցութիւնը բերած են Լիբանանէն եւ Թրանսակէն հայ եւ օտար մասնագէտներ:

Մետաքսի ճամբուն զարդաց-  
ման մեծապէս նպաստած են Արե-  
ւելքի եւ Արեւմուտքի միջնեւ քա-  
ղաքական ու տնտեսական յարաբե-  
րութիւններու ամբապնդումը, եւ-  
րոպական շրջանի տնտեսական աճը  
եւ Արեւելքէն եկող ապրանքներու  
մեծ պահանջը: Իսկ հայ պատմագ-  
րութեան համաձայն, հայերը առն-  
չակից գարձած են Մետաքսի ճամ-  
բուն, երբ կարիքը զգացուած է  
առեւտրական միջնորդներու. Հա-  
յերը ճանչցուած են իրենց հնա-  
րամտութեամբ եւ աշխարհագրա-  
կան շարժունակութեամբ: Միշտ  
մեր պատմագրութեան համաձայն,  
Ասիոյ ճամբուն վրայ բնակող քրիս-  
տոնեայ հայերը ամէնէն յարմար  
առեւտրական բանալիները նկատ-  
ուած են եւրոպագիններուն համար:

Հայերը կը համարուեին խաղաղասէր եւ հակուած էին խուսափելու հարցեր ստեղծելէ, եւ այդպիսով հայ վաճառականներ կը դառնային առանցքային միջնորդներ Արեւելքի եւ Արեւմուտքի միջեւ, մասնաւրաբար կարաւանային առեւտուրին մէջ:

Հայկական միջ-շրջանային կապերու անկիւնադարձային թուական կը նկատուի 17-րդ դարը, երբ Պարսկաստանի իշխանաւոր Շահ Աբբասը (1587-1629) բռնի Նոր Ջուղա փոխադրած հայ վաճառականներուն մենաշնորհ կու տայպարսկական հում մետաքս վաճառելու այլ երկիրներու մէջ: Մանօթէ, որ հայերը այս առեւտուրին մէջ մնացած են մինչեւ 20-րդ դարու սկիզբը, երբ արդէն անիկա Նոր Ջուղայի վրայով տարածուած էր եւ ցամաքային ու ծովային ցանցերով հասած Արեւելքան եւ Արեւմտեան Եւրոպ, Հնդակաստան, Կեղրոնական Ասիա, Սուլրիա, Լիբանան, Ռուսիա եւ Միջին ու Ծայրագոյն Արեւելք: Ըստ բանասէր Արծուի Բախչինեանի, այս «աշխարհագրականօրէն ընդարձակ առեւտրական ներկայութիւնը կարելի է բնութագրել որպէս գաղութացուած, քաղաքացիութիւն չունեցող եւ մասնագիտութեամբ բնութագ-

Ոչ-պաշտօնական գնահատում  
Ներու համաձայն, այսօր աշխարհի  
տարածքին ապրող հայերուն ընդ-  
հանուր թիւը կը գնահատուի 10  
միլիոնով։ Արտերկրի գաղութնե-  
րուն մէջ կ'ապրին շուրջ 7 միլիոն  
հայեր, տարածուած՝ Ռուսիոյ, Մ.  
Նահանգներու, Ֆրանսայի, Իրանի,  
Սուրիոյ, Լիբանանի, Յունաստա-  
նի, Թուրքիոյ, Պաքրանիոյ, Ռու-  
մանիոյ, Գանատայի, Եղիպտոսի եւ  
Աւստրալիոյ մէջ ու այլուր՝ աւելի  
փոքր թիւերով։

Ծովային ելքերու կողքին,  
իրան ցամաքային սահմաններ ու-  
նի 15երկիրներու հետ եւ, ինչպէս  
կը տեղեկացուի, կարեւոր դեր կը  
խաղայ »Գօտի եւ ճանապարհ«՝  
նոր մետաքսի ճամբու նախաձեռ-  
նութեան մէջ՝ իրեւ ուժանիւթի  
կեղրոն եւ Միջին Արեւելքն ու Եւ-  
րասիան կապող թրանզիթուղի:

Իրանի հայ գաղութը, հակառակ արտագաղթին, կը շարունակէ մնալ իբրև կենսունակ համայնք։ Իրանի մէջ ապրող հայերուն թիւը կը տարութերի 70.000-էն 100,000-ի միջեւ։ Անոնք կը բնակին ընդհանրապէս թաւրիզի, Թեհրանի եւ Նոր Ջուղաի մէջ։

Նոր Զուղացի հայ առեւտրա-  
կանները մասնաւորաբար, մեր

պատճագիրներուն վկայութեամբ,  
անզնահատելի դեր ունեցած են  
մեր պատճութեան մէջ: Թափառե-  
լով Ռուսիոյ, Եւրոպայի, Պարս-  
կաստանի, Սուլիիոյ, Հնդկաստանի  
եւ Չինաստանի մէջանոնք դարձած  
են օղակ մը Եւրոպայի, Ասիոյ եւ  
Արեւելքի միջեւ՝ խթանելով հայ-  
ուուսական, հայ-իրանական եւ եւ-  
րոպական երկիրներու հետ յարա-  
բերութիւններու ամրապնդումն ու  
զարգացումը:

կանութեան մէջ, հայկական մշա-  
կութային եւ տնտեսական ներդ-  
րումը մեծապէս կը գնահատուի:  
Իրանցիք հայերուն իրաւոնք տուած  
են կազմակերպելու իրենց ազգա-  
յին կեանքը, ազատօրէն դաւանելու  
իրենց կրօնքը, կառուցելու եկեղե-  
ցիներ, սորբելու մայրենի լեզուն  
եւ զարգացնելու իրենց ազգային  
մշակութը:

ինչ կը վերաբերի Լիբանանի,  
վերջին տարիներուն չինական ըն-  
կերութիւններ սկսած են մեծ հե-  
տաքրքրութիւն ցուցաբերելանոր  
նկատմամբ՝ իբրեւ Միջերկրակա-  
նի վրայ ելք եւ Սուրբոյ վերակա-  
ռուցման համար կարեւոր դրացի  
երկիր:

2017-ին, Լիբանանի մէջ Զի՞նաստանի ղեապանը LAU համալսարանին մէջ տուած իր մէկ դասախոսութեան ընթացքին շեշտած է Լիբանանի կարեւորութիւնը Մետաքսի ճամբուն վրայ՝ իբրև անցք Ասիոյ եւ Եւրոպայի միջնեւ։ Տակաւին, նոյն տարին, Լիբանանի տնտեսութեան նախարարը Զի՞նաստանի մէջ ստորագրած է Մետաքսի ճամբուն վրայ տնտեսական գոտիի ստեղծման վերաբերող համագործակցութեան երկկողմանի յուշագիրը։

Նոր Մետաքսի ճամբուն առնչ-  
ուած այս երկրին մէջ, հայ հա-  
մայնքը ունի երկար եւ հարուստ  
պատմութիւն մը: Հայերը դարեր  
շարունակ ներկայութիւն եղած են  
Լիբանանի մէջ: Այսօր Լիբանանի  
մէջ կ'ապրին աւելի քան 100.000  
հայեր, թէեւ Լիբանանի քաղաքաց-  
իական պատերազմէն առաջ այդ  
թիւը կը գնահատուէր աւելի քան  
250 հազար:

Ճիշդ է որ պետական կառուց-  
ներուն մէջ ներկայացուցչութիւնը  
հայերուն կու տայ պատկանելու-  
թեան կարեւոր զգացում ծը, սա-  
կայն համացնքին ուժը հիմնակա-  
նորին կը կայանայ կրօնական, կրթա-  
կան եւ ընկերային սեփական հաս-  
տատութիւններ ունենալու իրո-  
ղութեան մէջ: Լիբանանահայ գա-  
ղութին մէջ փաստօրէն կը գործէն  
Յօրաթերթեր, քանի ծը հայկական  
ուստիոկայան, մօտաւորապէս 27  
նախակրթական եւ երկրորդական  
դպրոց, 1 համալսարան եւ 29  
եկեղեցի:

Գալով Սուրիկյ, 2016-էն ի  
վեր, Զինաստան աւելի սերտօրէն  
ներգրաւուած է յամեցող պատե-  
րազմին կարգաւորման ճիգերուն  
մէջ՝ հետազային տնտեսական դեր  
վերցնելու եւ մասնաւորաբար վե-  
րակառուցման գործընթացին մէջ  
բաժին ունենալու ակնկալութեամբ։  
Սուրիկյ վերակառուցումը պիտի  
առժէ աւելի քան հարիւր մի իհառ

**Զինաստանի համար Սուրբա**  
**կը ներկայացնէ աշխարհառազմա-**  
**վարական արթէք մը ոչ միայն**  
**մետաքափ նոր ճամբռուն վրաց դէպի**  
**Միջերկրական եւ Ափրիկէ անոր**  
**ունեած կառեւոր ո հորին համար.**



# Հարիւրամեակ Ամերիկեան Ափերուն Ալեք Մանուկեան Ազգային Մեծ Բարերարը

«Ես բախտաւոր անձ մը եղած եմ» կ'ըսէր, առանց նշելու իր անսահման կարողութեանց եւ կորովի ազգասիրութեան անունով նախաձեռնած պատախանատու եւ վճռական քայլերոց: Պին. Մանուկեան, կ'ըսէի, բախտը ինքնիրեն չի գար, միայն յարատել աշխատանքով կը տիրանանք անոր: Կը ժպտէր, ու այդ գեղադէմ ժպիտը կապտաւուն աշքերէն գոհունակութեան ալիք մը կ'ուրուագծէր իր հայրական դէմքին շուրջ:

ԴՐԱԿ. ԶԱԻՆ Ա. ՔՅՆՅ.  
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Հարիւրամեակ

Հարիւր տարիներ առաջ  
իզմիրէն, քաղաքի թրքական անարգ  
հրկիզումէն երկու տարի առաջ,  
Նախախնամութեան կանչով, 1920  
թուին ծովու ճամբով Միացեալ  
Նահանգներ կը հասնէր 19-ամեայ  
երիտասարդ Ալեք Մանուկեան,  
անորոշ ու անփորձ, լիսուն տոլար  
գրպանին մէջ, ետին ճգլով իր  
բարեպաշտ ծնողքը՝ թագորն ու  
թագուհին, երկու եղբայրներն ու  
երկու քոյրերը, դառնալու համար  
20-րդ դարու հայ ազգին պարծանքը,  
Հ.Բ.Լ.Միութեան անգուգական  
Նախագահն ու մեծագոյն բարերարը:  
Կը թողուր նաեւ իր սիրած Զայ  
Եկեղեցին, ուր որպէս դպիր եւ ապա  
որպէս սարկաւագ ծառայած էր:  
Ներկալ տարուան Յունիսին պիտի  
նշենք իր ծննդեան 120-ամեակը՝  
Յունիս 28, 1901: Ընտանիքէն  
բաժնուելու յուգումնալից դէպքը  
պատմած է նաեւ ինձի, երբ որոշած  
ըլլալով մեկնիլ, չէր կրցած զայն  
յայտնել իր ծնողաց մինչեւ այն  
ատեն երբ մայրը նկատած էր իր  
որդուն տիրամած եւ մտահոգ օրերը:

Պարտքի ըարձր գիտակ-  
ցութեամբ կը զրեմ հետեւեալ տողերը  
իբրեւ ականատես հոգեւորական երբ  
ձմբան եղանակին ամէն տարի Տ. եւ  
Տիկ. Ալեք եւ Մարի Մանուկեան  
Տիթրոյիթէն ֆլորիտա իրենց  
ընակարանը կը ժամանէին եւ  
կ'ացելէին իրենց սիրած Հայաստան-  
եաց Ս. Դաւիթ Եկեղեցին որուն  
հիմնադիր հովիւը կարգուած էի  
1984 թուին: Պրն. Մանուկեանի  
մէծութիւնը իր համեստութեան մէջ  
կը կայանար երբ կը հեռաձայնէր թէ  
եկեղեցւոյ զրասենեակը պիտի զար,  
եւ մի քանի առիթներով ալ երէցկին  
ծոյսն ու ես իրենց հիւրը պիտի  
ըլլայինք անձնական նաւակով  
շրջապտոցի ընթացքին:

## Պօղոս Նուպար՝ Մտատիպար

Պրն. Մանուկեան առիթով մը  
կը վերլիշէր իր ծննդավայր  
Գասապայի հայ նախակրթարանը  
եւ իր ուսումնառութեան ակնարկերով  
կ'ըսէր թէ հմայուած էր Պօղոս  
Նուպար Փաշայի նկարով զոր ճանչցեր  
էր միայն իր դպրոցական գրասերանէն  
Հայոց Պատմութեան դասագիրքէն:  
Պատանի Մանուկեան ընտրեր էր  
Համայնքներէն ներս անխտիր: Այդ  
վարժարաններէն եւ ոչ մին փակեց իր  
դռները իր բաց աշքերուն առջեւ, ինք  
համելով կամ հասցնելով նիւթական  
ամէն աջակցութիւն: Ժապիտը դէմքին  
անձամբ այցելեց զորդ Ամերիկաներն  
ու Եւրոպական հայ գաղթօճախները,  
հեռաւոր Աւստրալիա, Հայաստան ու  
Մերձաւոր Արեւելք:

Նկարը ու զայն գծեր ծաւալուն  
թուղթի մը վրայ եւ տնօրէնութեան  
յանձներ էր, եւ իր փափաքով  
ծախուելու պարագային որպէս  
հասոյթ գումարը վրաժարանին  
յատկացուէր: Սոյն մանրավէպը  
երկիցս լսեր եմ իրմէ հիացումով:  
Անակած Միութեան Մեծ  
Հիմնադրին ու առաջին Նախագահ  
Պօղոս Նուպար Փաշացի ազգային ու  
միջազգային բացառիկ նուիրումը  
Մանուկեան ինք պիտի ժառանգէր  
դառնալով Միութեան ամենէն  
արժանաւոր, երկար տարիներու  
բեղմնաւոր, պատուաւոր ու  
բծախնդիր Նախագահը իր  
առատաձեռն նուէններով: Եթէ  
աշխարհի չորս ծագերուն ամէն տեղ  
իր եւ Տիկնոջ Մարիի անունը կը



ჭაველის კავირებუნებით აჯები, «არტან ხე ჩერას» მწაგნ აქტორ ლახანდ ფილირი მწარეხერან, ხილები კარგანდ ფოსტ:

## Պատմական Աճկիւնադարձ

Արդարութէն թէ՛ իր անձին,  
ընտանեկան կեանքին, ապագայ  
բարերարութեանց, եւ թէ՛ ազգային  
երկնակամարին վրայ Ալեք  
Մանուկեան փայլեցաւ որպէս անցեալ  
դարու գլխաւոր աստղը հայրենիքի  
ու գալթաշխարհի ընծայած  
աննախընթաց բարեգործութ-  
իւններով: Ինձ հետ ամէն հայորդի  
համոզումով պիտի վկայէ թէ  
Նախագահ Ալեք Մանուկեան  
ապագայի պատկառելի գործունէութ-  
եան լոյսին տակ պատիւ եւ չնորհք  
պարզեւեց ՀՔԸ Միութեան ու անոր  
միջոցաւ հայրենիքին, Զայ Եկեղեցուց  
Նուիրապետական Աթոռներուն ու  
մասնաւորաբար սիմվոլի հայութ-  
եան կրթական եւ մտաւորա- կան  
վերականգնումին:

իր նախագահութեան ներքեւ  
հայ ուսումնական հաստատութիւն-  
ներ ուռնացան, տամնեալիներով իրենց  
անուններով յայտնի վարժարաններ  
իր միջոցաւ գոյացան ու բարեկարգ  
մնացին աշխահացրիւ բոլոր հայ  
համացներէին ներս անխտիր: Այդ  
վարժարաններէին եւ ոչ մին փակեց իր  
դռները իր բաց աչքերուն առջեւ, ինք  
համնելով կամ հասցնելով նիւթական  
ամէն աջակցութիւն: Ժպիտը դէմքին  
անձամբ այցելեց զոյզ Ամերիկաներն  
ու Եւրոպական հայ գաղթօճախիները,  
հեռաւոր Աւստրալիա, Հայաստան ու  
Մեծասարք Աբեէւր:

Նախագահ ՀԲԸ Միութեան

ՀԲՀ Միութեան կերպոնը 1940  
թուին Փարիզէն Նիւ Եորք կը  
փոխադրուէր Նախագահ Արշակ  
Գարակիօքեանի օրով եւ տասնամեակ  
մը վերջ իր հրաժարականին վրայ  
Միութեան 40-րդ Համագումարը 5-  
րդ Նախագահ կ'ընտրէր Ալեք  
Մանուկեան 1953 Դեկտեմբեր 12-ին,  
իրեն աջակից ընտրելով 12 հոգիոց  
կեղրոնական վարչութեան անդամ-  
ները: Մանուկեան 36 երկար ու  
բեղմնաւոր տարիներ կը վարէր իր  
շատ պատախանատու պաշտօնը,  
Նախապէս ըլլալով Միութեան  
վարչականներէն մին իր անխոցելի  
նկարագրով, բարձր առաքինութիւն-  
ներով, ազգասիրութեամբ, եկեղեցա-

սիրութեամք եւ կրթասիրութեամք:  
Ալեք եւ Տիկին Մարի  
Մանուկեաններ իրենց բարերարութ-  
իւններով շուտով յայտնի կը  
դառնային կողքին մնալով նորընտիր  
Ամենայն Հայոց Տ. Տ. Վազգէն Ա  
Կաթողիկոսին որուն լիակատար  
վստահութիւնը կը վայելէին: Մայր  
Աթոռի մէջ իրենց անունով  
Թանգարան մը եւ Երուսաղէմի  
Պատրիարքութեան նորաշէն  
Ժառանգաւորաց եւ Ընծայարանի  
մասնաշէնքը կառուցանել կոտորային  
որոնց բացման հանդիսութեանց  
էջմիածնի եւ Երուսաղէմի մէջ  
Վեհափոխ Հարապետն ու Տ. եւ Տիկ.  
Մանուկեաններ ներկայ կ'ըլլային:  
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի կոչին  
անսալով Երուսաղէմէն կողոպտուած  
23 մագաղաթեայ ձեռագիրներու  
վաճառքի մէծ վտանգին փրկագինը  
Ալեք Մանուկեան անձամբ Լոնտոն  
երթալով ինք կը վճարէր ու  
ձեռագիրները ապահով վանք  
վերադարձնել կուտար յանուն  
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին ու  
հայ ժողովուրդին՝ սրբելով սեւ  
մուրը օրուան վանական անպատաս-  
խանատու հոգեւորականներու  
ճակատէն:

իր նախագահութեան 36-ամեայ տարիներու լրումին յետադարձ ակնարկով մը իր 88 տարիքին Ալեք Մանուկեան կը գրէր թէ «մեր հաւատաւոր անդամակցութիւնն ու ժողովուղիւ 1953-ին մեզի բախտը ընծացեց մեր խոնարհ ուժերով ծառայելու Պօղոս Նուպար Փաշան-ներու վաստակով նուիրականացած Միութեան նախագահական աթոռին՝ պաշտօն որ կը նկատենք ապգային ջերմեռանդ պարտաւորութիւն մը, պատիւ մը, եւ հաճոյք մը»։ Նախագահ Ալեք Մանուկեան իր բարձր պաշտօնի հմայքով կարողացաւ Միութեան 8 միլիոն տոլարի հիմնադրամը 1954-էն սկսեալ բարձրացնել 50 միլիոն տոլարի։

## 13 Վարժարաններ Եւ 10 Խերքաբնիեր

## 10 ԿԵԴՐՈՍԱՆԵՐ

Րը բազմաթիւ հայ կեղրոսներու կառուցման շարքին լիշտակելի պիտի մնայ իր ծնողաց Թագորի եւ Թագուհիի լիշտակին կառուցած ծերանոցը Միշիկըն նահանգին մէջ, ինչպէս նաեւ Տիթրոյիթի Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ հոյակապ եկեղեցիին ու համալիրին բերած իր նիւթական ու բարոյական կարեւոր մասնակցութիւնը: Հայկական սփիւռքը անկասկած իր հոգածութեան առաջին առարկան եղաւ ուր հայ երկրորդական վարժարաններ հիմնեց որպէս իսկական շարունակութիւնը կիպրոսի Մելգոնեան Կրթական Հաստատութեան, ինչպէս Պէտրութի Յովհաննէս Մանուկեան-Մանուկեան, Դարուհի Յակոբեան, Հալէպի Լազար Նաճարեան, եւ Գալիֆորնիոյ Մանուկեան-Տէմիրճեան երկրորդական վարժարանները:

Նախակրթաբաններու հիմնարկութեան եւ կառուցման շարքին կրցած եմ ցանկագրել 13 նախակրթաբաններ, եւ մշակութային ուժարգական 10 կեղրուններ, բոլորն ալ յանուանէ լիշտած իրենց տարբեր երկիրներու հայաՀոծ գաղութներէն ներս: Դպրոցաշէնքերուն վերջինը իր վախճանուածէն ամիսներ առաջ կառուցուեցաւ Պրն. Մանուկեանի բարերարութեամբ, երբ արդէն

Տիկին Մարի Մանուկեան վախճանած էր 1993-ին, որպէս Ֆլորիտայի առաջին եւ միակ դպրոցաշէնքը Ս. Դաւիթ Հայ Եկեղեցւոյ կալուածին վրայ՝ խնդրանքով եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիտ եւ տողերս գրող Հայր Զաւէն Արզուանեանի: Ֆլորիտայի «Ալեք եւ Մարի Մանուկեան» վարժարանին հիմնարկէքը 1996 թուի Փետրուարին կատարեց Երջանկայիշատակ Տ.Տ. Գարեգին Ա Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը, Առաջնորդ Խաչակ Արքեպիսկոպոս Պարսամեանի հետ եւ Տիհար Ալեք Մանուկեանի ներկայութեան: Մեծ Բարերարը վախճանեցաւ Յուլիս 10, 1996-ին ու չհասաւ տեսնելու բացման արարողութիւնը զոր մենք հանդիսաւորապէս կատարեցինք հոկտեմբերին:

Տիբրույիթ Դաստանուած

Ալեք Մանուկեանի բովանակ  
կեանքը Միշիկըն նահանգի  
Տիթրոցիթ քաղաքը եղած է ուր  
սորվեցաւ, սորվեցուց ու հաստատեց  
իր միջազգային ճանաչողութիւն  
ունեցող ճարտարարուեստի MASCO  
հռչականուն հաստատութիւնը: 1924  
թուին իր անունը կապեց այդ  
քաղաքին հետ, փորձառութիւն ձեռք  
ձգեց ինքնաշարժի կառուցման,  
յատկապէս ներքին մասերու եւ  
գործիքներու գծագրութեան եւ  
յօրինումին մէջ: Շատ չանցած  
1929-ին ան արդէն հիմնեց իր  
անձնական ընկերութիւնը արդիխա-  
կան ծորակներու հնարումով որ  
իսկոյն տարածուն շուկաց գտաւ  
Ամերիկայի եւ աշխարհի չորս  
ծագերուն՝ տարեկան երեք պիլիոն  
տոլարի առուծախով: Իր այս  
բացառիկ յաջողութիւնը Ալեք  
Մանուկեան կը պարտէր իր  
ուշիմութեան, անխոնջ աշխա-  
տանքին, պարկեշտ գործառ-  
նութեանց, պայծառ միտքին եւ  
յարատել լաւատեսութեան:

85-ամեակ Եւ 95-ամեակ

Ալեք Մանուկեանի ծննդեան  
85-ամեակին հաւաքուած էինք  
Տիթրոցիթ նշելու Բարերարին  
տարեղարձը: Կիրակի օր Ս.  
Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցւոյ մէջ  
զմայլեցանք տեսնելով Ալեք  
Սարկաւագ Մանուկեան որ եպիս-  
կոպոսական պատարագին շապիկով  
եւ ուրարով ընծաներու Վերաբերումը  
կը կատարէր: Իսկ 95-ամեակին  
դարձեալ ներկայ գտնուեցանք իր  
պատկառելի տարեղարձին, եւ աւաղ  
նոյն տարուան Ցուլիսին կրկին  
մասնալցեցանք նոյն եկեղեցւոյ մէջ,  
այս անզամ իր լուրարկաւորութեան,  
նախագահութեամբ Նորին Սրբութ-  
իւն Տ.Տ. Գարեգին Ա Սարգիսեան  
Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսին, իր  
շուրջն ունենալով Մայր Աթոռէն,  
Հիւսիսային եւ Հարաւային  
Ամերիկային ու Գանատային թեմակալ  
վեց Առաջնորդներն ու բազմաթիւ  
հոգեւորականներ: Յետագալին Տ.Տ.  
Գարեգին Բ Ներսիսեան Ամենայն  
Հայոց Կաթողիկոսի եւ հայրենի  
պետութեան տնօրինութեամբ Ալեք  
եւ Մարի Մանուկեաններու  
դագալները պետական պատուով եւ  
հանդիսաւորութեամբ Տիթրոցիթէն  
Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածին  
փոխադրուեցան ու հանգչեցան իրենց  
ամուսամբ կառուցուած Թանգարանին  
դիմաց:

## ԶԵՐ ԾԱՆՈւցումները Վատահեցէք «Մասիս» Շաբաթաթերին

**Massis2@earthlink.net (626) 797-7680**



## ՊՍԺ Եւ «Լիվերփուլ» Հասան Ախոյեաններու Լիկայի Քառորդ Եզրափակիչ

Ֆրանսացի եւ Անգլիոյ գործող ախոյեանները՝ ՊՍԺ-ն եւ «Լիվերփուլը», հասան Եւրոպայի Ախոյեաններու Լիկայի քառորդ Եզրափակիչ:

ՊՍԺ-ն Փարիզի մէջ ընդունելով «Պարսելոնային» հանդիպումը աւարտեց ոչ-ոքի՝ 1:1: Քաթարոնական ակումբին միակ գնդակը խփեց Լիոնի Մեսին, իսկ ՊՍԺ-էն Կիլիան Մըրապէն:

Խումբերու առաջին խաղին «Պարսելոնան» պարտուած էր 4:1 արդիւնքով:

Այսպիսով ՊՍԺ հասաւ Ախոյեաններու Լիկայի քառորդ Եզրափակիչ:

Օրուան միւս խաղին Անգլիացի ախոյեան «Լիվերփուլ» սեփական յարկի տակ ընդունելով գերմանական «Լայպցիկին» յաղթեց 2:0 արդիւնքով եւ կը շարունակէ պայքարը ՉԼ ախոյեանութեան համար:



## «Մանչեսթը Եունայթը» Ուժեղ էր «Ուեսթ Ռեմին»

Անգլիոյ առաջնութեան 28-րդ հանգրուանին «Մանչեսթը» եռունայթը «Ուեսթ Ռեմին»: Նորուկիացի Ուլէ-Գունար Սուլշերի գլխաւորած խումբը առաւելութեան հասաւ նուազագոյն արդիւնքով:

Ինքնակոլի հեղինակ դարձաւ «Ուեսթ Ռեմի» անգլիացի պաշտպան Կրէկ Թոուուրնը:

«Մանչեսթը» եռունայթը (29 խաղ) 57 կէտով կը գրաւէ երկրորդ տեղը եւ 1 կէտով առաջ էրրորդ տեղը գրաւող «Լեսթեր Սիթիէն» (29 խաղ): «Ուեսթ Ռեմ» (28 խաղ) 5-րդն է՝ 48 միաւոր: Առաջատար «Մանչեսթը» Սիթին» 30 խաղէն յետոյ ունի 71 կէտ:

## «Արսենալ» Պարտութեան Մատնեց «Թոթենհեմին»

Անգլիոյ ֆութպոլի առաջնութեան 28-րդ հանգրուանի մրցումներու ծիրէն ներս մրցեցան «Արսենալը» եւ «Տոթենհեմը»:

Լուսունի մէջ կայացած խաղին «գինագործները» առաւելութեան հասան 2:1 արդիւնքով: Մարտին էդեգոր եւ Ալեքսանդր Լիակազետի համապատասխանաբար 44-րդ եւ 64-րդ վայրկեաններուն նշանակած գնդակներուն «Թոթենհեմ» պատասխանեց էրիկ Լամելայի միակ կոլով (33-րդ վայրկեան):

Այս հանգրուանին ետք «Արսենալ» Փրեմիեր լիկայի աղյուսակին վրայ միայն 10-րդն է եւ ունի 41 կէտ, իսկ «Թոթենհեմ»՝ 7-րդն է 45 կէտով: Առաջատարը 71 միաւորով «Մանչեսթը» Սիթին» է:

## «Ինթեր» Դիլրընկալուելով Յաղթեց «Թորինոյին»

Իտալիոյ ֆութպոլի առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին «Ինթեր» դիլրընկալուեցաւ «Թորինոյին»:

Առաջին խաղակէսին բերդի գրաւում չարձանագրուեցաւ եւ երկրորդ կէսին «Ինթեր» Լուկակուլի եւ Մարտինէսի կուերու շնորհիւ առաւելութեան հասաւ 1:2 արդիւնքով: «Թորինոյի» միակ կոլը նշանակեց Սանապըրիան 70-րդ վայրկեանին:

Այս յաղթանակէն յետոյ «Ինթեր» կը շարունակէ գլխաւորել խոալիոյ ֆութպոլի առաջնութեան՝ Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղյուսակը եւ ունի 65 միաւոր: Երկրորդ տեղը 65 միաւորով «Միլան»-ն է, իսկ եռեակը կ'եզրափակէ «Յուվենտուս»-ը 55 միաւորով:

## ՈՒՆԱԼՍՈՒԻ ՇԵՐ-ԹՈՐԻՔ ՅԱՂԹԱՆԱԿ ԲԵՐԱ «ԵՈՒՎԵՆԹՈՒՍԻՆ»

Իտալիոյ ֆութպոլի առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին «Եուվենթուս» դիլրընկալուեցաւ «Կալիարիէն»:

Թուրինեան ակումբի կազմին հեթ-թրիքի (Երկք կոլի) հեղինակ դարձաւ Քրիշտիանու Ռոնալդոն: Փորթուկալացին կոլեր նշանակեց 10-րդ, 25-րդ եւ 32-րդ վայրկեաններուն: «Կալիարի» կազմէն միակ կոլը խփեց Սինեոնէն՝ 61-րդ վայրկեանին:

Այս խաղաշրջանէն յետոյ «Եուվենթուս» Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղյուսակին վրայ 55 միաւորով 3-րդն է: Առաջատարը 65 կէտով «Միլան» է:



## Շենրիիս Միհիթարեան Խաղադաշտ Կը Վերադառնայ 2-3 Շաբաթէն



Հայաստանի ֆութպոլի ազգային խումբի կիսապաշտպան Հենրիիս Միհիթարեան խաղադաշտ կը վերադառնայ 2-3 շաբաթէն:

«Արմենիանի» հաղորդումով՝ այս մասին կը գրեն իտալական ԶԼՄ-ները: Միհիթարեան, որ վնասուածք ստացած էր Եւրոպայի լիկայի «Շախտիորի» դէմ առաջին խաղին, ունի աջ սրունքի մկանային վնասուածք: Այս նորէն կը խաղայ 2-3 շաբաթէն, որու հատեւանքով կիսապաշտպանը չի կրնար օգնել աշխարհի առաջնութեան ընտրական փուլի յառաջիկայ մի քանի հանդիպումներուն:

Հայաստանի ընտրանին Մարտի 25-ին գտումի փուլի շրջագիծէն ներս պիտի մրցի Լիւքսեմպուրկի հետ:

**Ըմբիշ Գէորգ Ղարիբեան Լաւ Մարզավիճակով Կը Սօտենայ Ողիմափիական Խաղերու Վարկանիշային Մրցաշարին**

Յունահուումէական ոճի ըմբարդարտի հաւաքականի անդամ Գէորգ Ղարիբեանը լաւ մարզավիճակով կը մօտենայ Ողիմափիական խաղերու վարկանիշային մրցաշարին:

«Լաւ ուսումնամած արգական հաւաքներէն յետոյ լաւ մարզավիճակիմ եմ: Ճիշտ է նախորդ տարի լաւ մարզավիճակի էի եւ յաղթեցի Եւրոպայի առաջնութեան եւ յաղթանակի ձգուումը աւելի բարձր էր: Սակայն այս ժամանակահատուածը օպտագործած ենք մարզումներու վրայ ճիշտ աշխատելով», «Արմենիանի»:

Հաղորդումով՝ լրագրողներու հետ զրոյցի ընթացքին ըսած է մարզիկը:

Յունահուումէական ոճի ըմբարդարտի ընտրանին հետեւեալ կազմով կը մասնակցի Պուտապէշտի վարկանիշային մրցաշարին՝ Գէորգ Ղարիբեան (60 կգ), Սլավիկ Գալստեան (67 կգ), Արթուր Շահինեան (87 կգ) եւ Դաւիթ Օվասապեան (130 կգ):

Մրցաշարը կը կայանայ Մարտի 18-21-ը:



**Ողիմափիական Խաղերու Կազմակերպիչները Մտադիր են 50%-ով Սահմանափակել Մարզական Օվասապեան**

Թոքիոյի ամառնային Ողիմափիական խաղերու կազմակերպիչները վարակի տարածման սպառնալիքի պատճառով մտադիր են 50%-ով սահմանափակել մարզական երրու քանակը՝ դաշտերու մէջ:

Հստ «Արմենիանի» այս մասին հաղորդած է այս ՀԱՅ-ը: Խոշոր մարզադաշտերուն մէջ հանդիսականներու թիւը պէտք չէ գերազանցէ 20 հազարը: Եթէ համաճարակաբանական իրավիճակը բարելաւուի, կազմակերպիչները կարնան վերատեսութեան ենթարկել այդ որոշումը:

2020-ի Մարտ 24-ին յայտարարուեցաւ, որ թոքիոյի 32-րդ ամառային Ողիմափիական խաղերը յետաձգուած են: Ողիմափիական խաղերը կը պահպանէն իրենց անուանումը՝ Թոքիո-2020 սակայն կը սկսին 2021 թուականի Յուլիսի 23-ին եւ կ'եզրափակուին Օգոստոսի 8-ին:

**«ՈՒՆԱ»-Ն Պարտուեցաւ Առանց Միհիթարեանի**

Խոալիայի ֆութպոլի առաջնութեան 27-րդ հանգրուանին «ՈՒՆԱ»-ն արտագնային մրցեցաւ «Պարմա»-ի հետ:

Առաջին կէսի մեկնարկէն 9 վայրկեան անց «Պարմա»-ն բացաւ հանդիպման հաշիւը՝ աչքի ընկաւ Միհիթական: Երկրորդ կէսի 55-րդ վայրկեանին տան տէրերը կրկնապատկեցին հաշուի տարբերութիւնը: Կոլը իր ըրաւ Հերմանին: «ՈՒՆԱ»-ն պարտուեցաւ հիւլընկալուելով 2:0 հաշուով:

Հենրիիս Միհիթարեանը նախորդ խաղին ստացած վնասուածքի պատճառով չէր մասնակցէր հանդիպման:

Այս հանգրուանին ետք «ՈՒՆԱ» Սերիա Ա-ի մրցաշարային աղյուսակին վրայ 6-րդն է եւ ունի 50 միաւոր: 65 միաւորով առաջատարը «Ինթեր» է: